

Міністерство освіти і науки України
Херсонський державний університет
Факультет української філології та журналістики
Кафедра української мови

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Завідувачка кафедри
української мови

«27» серпня 2019 року
Климович С.М.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**«СУЧАСНА УКРАЇНЬСЬКА ЛІТЕРАТУРНА МОВА
(СИНТАКСИС СКЛАДНОГО РЕЧЕННЯ)»**

Спеціальність 035.01 Філологія (Українська мова та література)

факультет української філології та журналістики

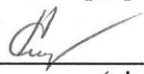
2019/2020 навчальний рік

Робоча програма «Сучасна українська літературна мова (Синтаксис складного речення)» для студентів за спеціальністю 035.01 Філологія (Українська мова та література)

Розробник: Карабута О. П., доцент, кандидат філологічних наук.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри української мови
Протокол від «27» серпня 20 19 року № 1

Завідувачка кафедри української мови

Климович С.М.
(підпис)

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 6 / 6,5	Галузь знань 03 Гуманітарні науки	Нормативна	
семестр	Спеціальність: 035.01 Філологія (українська мова та література)	Рік підготовки	
7-й		4-й	4-й
8-й		4-й	4-й
Кредити		Семестр	
7-й	5/2	7-й	7-й
8-й	1 / 4,5	8-й	8-й
Загальна кількість годин – 180 / 195		Лекції	
7-й	150	7-й	28
8-й	60	8-й	14
7-й	30	7-й	10
8-й	135	8-й	10
		7-й	38
		8-й	24
		7-й	24
		8-й	8
		7-й	6
		8-й	8
		7-й	30
		8-й	16
		Практичні, семінарські	
		Лабораторні	
		Самостійна робота	
		7-й	98
		8-й	38
		7-й	14
		8-й	117
		7-й	112
		8-й	155
		Вид контролю:	
		7-й	залік
		8-й	залік
		7-й	екзамен
		8-й	екзамен

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить:

для денної форми навчання – 38 / 62 %

7-й – 47 / 53%

8-й – 52 / 48

для заочної форми навчання – 21 / 79 %

7-й – 43 / 57 %

8-й – 15 / 85 %

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни «Сучасна українська літературна мова» укладено для студентів-філологів відповідно до освітньо-професійної програми напряму підготовки 035 Філологія (українська мова і література).

Предметом вивчення є сучасна українська літературна мова.

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу – поглибити знання студентів із синтаксису складного речення сучасної української літературної мови, сформувати в них розуміння складного речення не тільки з формально-граматичного погляду, а й з семантико-синтаксичного, допомогти їм ґрунтовно оволодіти новими трактуваннями мовних категорій, зокрема на позначення парадигм складного речення, як багатоаспектної синтаксичної одиниці, з'ясувати критерії класифікації і принципи аналізу моно- і поліпредикативних синтаксичних структур, висвітлити особливості української пунктуації.

Спрямувати студентів на розвиток лінгвістичного мислення; поглиблене засвоєння мовних законів і явищ, мовознавчої синтаксичної термінології, зіставляючи її з традиційною.

Теоретичні завдання курсу:

- формувати у майбутніх філологів творчий підхід до вивчення мовних явищ, мовно-ціннісні орієнтації;
- ознайомити з науковими засадами й основними положеннями синтаксису складного речення сучасної української літературної мови, зокрема класифікацію складносурядних, складнопідрядних і складних безсполучникових речень; різновиди складних речень із різними способами зв'язку між їх предикативними частинами.
- формувати у студентів систематизовані знання про розділові знаки; розуміння історичних етапів розвитку української пунктуації; вивчити граматичні, зокрема синтаксичні, мовностилістичні явища і тенденції;
- оволодіти різними аспектами і нюансами української мови;
- розвивати гуманітарно-філологічного мислення.

Практичні завдання курсу:

- сприяти виробленню у студентів навичок системного аналізу синтаксичних явищ, оволодінню граматичними, пунктуаційними та стилістичними нормами української літературної мови;
- робити повний синтаксичний аналіз складносурядних, складнопідрядних і складних безсполучникових речень;
- аналізувати багатокомпонентні складні речення і схематично зображати особливості їх будови;
- вміння класифікувати пунктограми за типом уживання, частотністю; удосконалення навиків із пунктуації;

- систематизувати аналіз усіх пунктограми української мови, з розмежуванням їх на обов'язкові, факультативні та індивідуально-авторські знаки;
- удосконалити вміння правильно розставляти розділові знаки та характеризувати умови їхнього використання в реченні;
- пояснювати пунктуацію в складних синтаксичних структурах.
- різнобічно коментувати чинні пунктуаційні норми сучасної української літературної мови.

Компетентності

Загальні компетентності:

- вільне володіння державною мовою в усній та писемній формах;
- знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;
- здатність працювати в команді;
- здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях;
- здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;
- здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

Предметні компетентності:

- здатність використовувати досягнення сучасної науки в галузі теорії та історії української мови в практиці навчання української мови;
- здатність вільно володіти сучасною українською літературною мовою, адекватно використовувати мовні ресурси, демонструвати сформовану мовну й мовленнєву компетенції в процесі фахової і міжособистісної комунікації, володіти різними засобами мовної поведінки в різних комунікативних контекстах;
- здатність використовувати когнітивно-дискурсивні вміння, спрямовані на сприйняття й породження зв'язних монологічних і діалогічних текстів в усній і письмовій формах;
- здатність інтерпретувати й зіставляти мовні явища, використовувати різні методи й методики аналізу тексту;
- здатність власною державницькою позицією, особистою мовною культурою, ерудицією, повагою й любов'ю до української мови виховувати національно свідомих громадян України.

Очікувані результати навчання

- знати основний теоретичний матеріал з курсу «Сучасна українська літературна мова»;
- сформувати у майбутніх філологів творчий підхід до вивчення мовних явищ, мовно-ціннісні орієнтації;
- знати граматичні та мовностилістичні явища і тенденції сучасної української літературної мови;
- виробити у студентів навички системного аналізу мовних явищ;

- оволодіти граматичними, пунктуаційними та стилістичними нормами української літературної мови;
- знати особливості української мови як державної, її комунікативно-соціальні функції;
- оперувати навичками володіння усним і писемним літературним мовленням;
- користуватися спеціальною довідковою літературою та словниками;
- використовувати лінгвістичну інтуїцію та дослідницькі здібності.

Інформаційний обсяг навчальної дисципліни. На вивчення навчальної дисципліни відводиться для денної форми 180 годин або 6 кредити ECTS, для заочної – 195 годин або 6,5 кредитів ECTS.

3. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Складне речення. Складне речення як синтаксична одиниця. Проблеми дослідження складного речення. Визначальні граматичні та семантичні ознаки складного речення. Засоби зв'язку частин складного речення. Поділ складних речень за основними засобами зв'язку на сполучникові та безсполучникові.

Складносурядні речення. Складносурядні елементарні речення. Засоби вираження синтаксичних зв'язків і змістових відношень між частинами складносурядного речення.

Структурно-семантичні типи складносурядних речень, виділювані на основі єдності характеру синтаксичних зв'язків і семантичних відношень між компонентами. Засоби поєднання предикативних частин складносурядних речень. Складносурядні речення відкритої та закритої структур.

Складнопірядні речення. Складнопірядні елементарні речення. Синтаксичне значення понять «головна частина» та «пірядна частина». Функції сполучних слів і сполучників у складнопірядному реченні. Вказівні слова як факультативні та обов'язкові компоненти в головній частині. Принципи класифікації складнопірядних речень.

Структурно-семантичні типи складнопірядних речень (розчленовані і нерозчленовані). Характеристика складнопірядних речень у зв'язку з функцією пірядної частини.

Складнопірядні речення нерозчленованої структури. Складнопірядні речення з пірядними присубстантивно-атрибутивними. Роль займенниково-співвідносного зв'язку у формуванні структури складнопірядного речення. Складнопірядне речення з пірядним з'ясувальним. Формальні та семантичні принципи його внутрішньої диференціації.

Складнопірядні речення розчленованої структури. Різновиди складнопірядних речень із пірядними обставинними. Пірядні речення місця, часу. Складнопірядні речення з пірядними способу дії, міри або ступеня, порівняльними. Складнопірядні речення з пірядними причини, наслідку, з пірядною частиною умовною, допустовою.

Складнопірядне речення з пірядним супровідним. Складнопірядні речення із зіставними і пояснювальними відношеннями між предикативними частинами. Функціональне співвідношення другорядних членів речення та пірядних частин складнопірядних речень.

Багатокомпонентні складнопірядні речення. Речення з кількома пірядними частинами, різновиди зв'язку пірядних частин у їх межах. Складнопірядні речення з неоднорідною та однорідною супірядністю. Складнопірядні речення з послідовною пірядністю.

Безсполучникові складні речення. Проблема статусу складних безсполучникових речень. Складні безсполучникові речення з однотипними частинами. Складні безсполучникові речення з різнотипними частинами.

Елементарні і неелементарні безсполучникові речення. Засоби синтаксичного зв'язку в безсполучниковому складному реченні. Роль

інтонації в організації безсполучникових речень. Розділові знаки у безсполучниковому складному реченні.

Безсполучникові багатоконпонентні речення. Складносурядні багатоконпонентні речення. Питання про семантико-синтаксичне співвідношення між безсполучниковими і складносурядними та складнопідрядними реченнями. Структурно-семантичні типи безсполучникових речень.

Складні синтаксичні конструкції. Складні багатоконпонентні речення з різними типами зв'язку. Багатоконпонентне речення з сурядним і безсполучниковим зв'язком. Багатоконпонентне з підрядним і безсполучниковим зв'язком. Багатоконпонентне з сурядним, підрядним і безсполучниковим зв'язком. Багатоконпонентне з сурядним і підрядним зв'язком.

Період. Період у сучасній українській літературній мові, його структурні типи, особливості інтонації та пунктуації.

Конструкції з чужим мовленням. Засоби передачі чужого мовлення, співвідношення форм прямої та непрямой мови. Різні типи зв'язку прямої мови з непрямою (авторською).

Заміна прямої мови непрямою та навпаки. Невласне-пряма мова, її структурні особливості та застосування. Пунктуація в реченнях із прямою, непрямою та невластне-прямою мовою.

Цитата. Синтаксична будова.

Текст. Текст як об'єкт синтаксично-комунікативного аналізу. Функціонально-комунікативні різновиди текстів. Монологічне мовлення як комунікативна та семантико-синтаксична форма усного і писемного тексту. Діалогічне мовлення.

Складне синтаксичне ціле. Складне синтаксичне ціле як синтаксична одиниця і компонент тексту. Засоби зв'язку між компонентами складного синтаксичного цілого. Структурні типи складних синтаксичних цілих. Абзац як композиційно-комунікативна одиниця, його роль у членуванні тексту.

Основи української пунктуації. Принципи української пунктуації. Система розділових знаків. Структура речення та пунктуація. Інтонація речення та пунктуація. Огляд уживання розділових знаків у простому та складному реченнях. Використання засобів пунктуації для вираження емоційно-змістових відношень речення.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	ла б	ін д	с. р.		л	п	лаб	інд	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Складне речення. Складносурядне речення. Складнопірядне речення												
Тема 1. Складне речення як синтаксична одиниця. Визначальні граматичні та семантичні ознаки складного речення.	9	2	1			6	4	1	1			2
Тема 2. Засоби зв'язку частин складного речення. Поділ складних речень за основними засобами зв'язку на сполучникові та безсполучникові.	8	1	1			6	4	1	1			2
Тема 3. Складносурядні речення. Засоби вираження синтаксичних зв'язків і змістових відношень між частинами складносурядного речення.	6	1	1			4	3	1				2
Тема 4. Структурно-семантичні типи складносурядних речень, виділювані на основі єдності характеру синтаксичних зв'язків і семантичних відношень між компонентами.	6	1	1			4	2	1				1
Тема 5. Складносурядні речення відкритої та закритої структур.	5	1				4	2	1				1
Тема 6. Складнопірядні речення. Синтаксичне значення понять «головна частина» та «пірядна частина». Функції сполучних слів і сполучників у складнопірядному реченні. Вказівні слова як факультативні та обов'язкові компоненти в головній частині. Принципи класифікації складнопірядних речень.	10	2	2			6	4	1	1			2

Тема 7. Характеристика складнопідрядних речень у зв'язку з функцією підрядної частини. Роль займенниково-співвідносного зв'язку у формуванні структури складнопідрядного речення. Складнопідрядне речення з підрядним означальним.	9	1	2			6	3	1				2
Тема 8. Складнопідрядне речення з підрядним з'ясувальним. Синтаксична різноплановість складнопідрядного речення з підрядним з'ясувальним. Формальні та семантичні принципи його внутрішньої диференціації.	9	1	2			6	3	1				2
Тема 9. Різновиди складнопідрядних речень із підрядними обставинними. Підрядні речення місця, часу.	8	1	1			6	2					2
Тема 10. Складнопідрядні речення з підрядними способом дії, міри або ступеня, порівняльними.	8	1	1			6	2					2
Тема 11. Ускладнені (багатокомпонентні) складнопідрядні речення. Речення з кількома підрядними частинами, різновиди зв'язку підрядних частин у їх межах	10	2	2			6	5	2	1			2
Разом за змістовим модулем 1	88	14	14			60	34	10	4			20
Змістовий модуль 2.												
Безсполучникові складні речення. Багаточленні складні речення												
Тема 1. Безсполучникові складні речення. Засоби синтаксичного зв'язку в безсполучниковому складному реченні. Роль інтонації в організації безсполучникових речень.	16	4	2			10	9	2	1			6

Тема 2. Питання про семантико-синтаксичне співвідношення між безсполучниковими і складносурядними та складнопірядними реченнями. Структурно-семантичні типи безсполучникових речень.	22	4	4			10	7		1			6
Тема 3. Складні речення з різними типами синтаксичного зв'язку.	24	6	4			18	10	2	2			6
Разом за змістовим модулем 2	62	14	10			38	26	4	4			18
Змістовий модуль 3. Складна синтаксична конструкція												
Тема 1. Період в українській мові, його структурні типи, особливості інтонації та пунктуації.	6	2	2			2	14	2	2			10
Тема 2. Засоби передачі чужого мовлення, співвідношення форм прямої та непрямої мови. Різні типи зв'язку прямої мови з непрямою (авторською).	4	2				2	14	2	2			10
Тема 3. Текст як об'єкт синтаксично-комунікативного аналізу. Функціонально-комунікативні різновиди текстів. Монологічне мовлення як комунікативна та семантико-синтаксична форма усного і писемного тексту. Діалогічне мовлення.	7	3	2			2	14	2	2			10

<p>Тема 4. Складне синтаксичне ціле як синтаксична одиниця і компонент тексту. Абзац як композиційно-комунікативна одиниця, його роль у членуванні тексту.</p>	7	3	2			2	26	4	2			20
<p>Тема 5. Основи української пунктуації. Принципи української пунктуації. Система розділових знаків. Структура речення та пунктуація. Інтонація речення та пунктуація. Огляд уживання розділових знаків у простому та складному реченнях. Використання засобів пунктуації для вираження емоційно-змістових відношень речення.</p>	6					6	67					67
Разом за змістовим модулем 3	30	10	6			14	135	10	8			117
Усього годин	180	38	30			112	195	24	16			155

5. ЗМІСТОВІ МОДУЛІ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

I змістовий модуль			
Складне речення. Складносурядне речення. Складнопідрядне речення			
Лекційний модуль			
№ п/п	Тема	План	Год.
1	Складне речення як синтаксична одиниця. Визначальні граматичні та семантичні ознаки складного речення.	Складне речення як синтаксична одиниця. Визначальні граматичні та семантичні ознаки складного речення. ССР і СПР. Сурядність і підрядність у складному реченні. Шляхи утворення складного речення.	2
2	Засоби зв'язку частин складного речення. Поділ складних речень за основними засобами зв'язку на сполучникові та безсполучникові.	Засоби зв'язку частин складного речення: сполучники, сполучні слова, інтонація, порядок частин, співвіднесеність форм дієслів-присудків. Поділ складного речення за основними засобами зв'язку на сполучникові та безсполучникові.	1
3	Складносурядні речення. Засоби вираження синтаксичних зв'язків і змістових відношень між частинами складносурядного речення	Поняття про складносурядне речення. Засоби вираження синтаксичних зв'язків і змістових відношень між частинами ССР: сполучники сурядності, інтонація, порядок частин, співвіднесеність форм дієслів-присудків.	1
4	Структурно-семантичні типи складносурядних речень, виділювані на основі єдності характеру синтаксичних зв'язків і семантичних відношень між компонентами.	Структурно-семантичні типи ССР: єднальні, розділові, зіставно-протиставні, градаційні, приєднувальні та пояснювально-приєднувальні відношення у ССР.	1
5	Складносурядні речення відкритої та закритої структур.	Ознака відкритості/закритості структурно-семантичних типів складносурядних речень.	1
6	Складнопідрядні речення. Синтаксичне значення понять «головна частина» та «підрядна частина». Функції сполучних слів і сполучників у складнопідрядному реченні. Вказівні слова як факультативні та обов'язкові компоненти в головній частині.	Загальні поняття про складнопідрядне речення. Основні засоби організації СПР: інтонації, сполучники підрядності, сполучні слова, співвідносні/вказівні слова. Структурно-семантичні типи СПР.	2
7	Характеристика складнопідрядних речень у зв'язку з функцією підрядної частини. Роль займенниково-	Структурно-семантичні особливості складнопідрядного речення з підрядною присубстантивно-атрибутивною частиною: власне атрибутивна та атрибутивно-поширювальна. Особливий різновид СПР	1

	співвідносного зв'язку у формуванні структури складнопідрядного речення. Складнопідрядне речення з підрядним означальним.	нерозчленованої структури з підрядною займенниково-співвідсною частиною.	
8	Складнопідрядне речення з підрядним з'ясувальним. Синтаксична різноплановість складнопідрядного речення з підрядним з'ясувальним. Формальні та семантичні принципи його внутрішньої диференціації.	Складнопідрядне речення з підрядною з'ясувальною частиною, в яких головна предикативна частина характеризується смисловою і структурною неповнотою, а підрядна, розкриваючи зміст певного слова в головній, компенсує цю неповноту. Сміслова та структурна незавершеність головної частини речення.	1
9	Різновиди складнопідрядних речень із підрядними обставинними. Підрядні речення місця, часу.	Складнопідрядні речення розчленованої структури. Різновиди складнопідрядних речень із підрядними обставинними. Особливості СПР із підрядними місця і часу.	1
10	Складнопідрядні речення з підрядними способу дії, міри або ступеня, порівняльними.	Складнопідрядні речення способу дії, міри, порівняльні. Проміжний характер цих речень. Особливості значеннєвих відношень і граматичних зв'язків між частинами таких складнопідрядного речень.	1
11	Багатокомпонентні складнопідрядні речення. Речення з кількома підрядними частинами, різновиди зв'язку підрядних частин у їх межах.	Загальна характеристика складнопідрядних багаточленних речень. Складнопідрядні багаточленні речення з послідовною підрядністю. Складнопідрядні багаточленні речення з супідрядністю.	2
Практичний модуль			
	Тема	План	
1	Складне речення як синтаксична одиниця. Визначальні граматичні та семантичні ознаки складного речення.	Визначення простих і складних речень у тексті, аналізуючи їх суттєві відмінності.	1
2	Складні речення за основними засобами зв'язку.	Визначення сурядного та підрядного зв'язку між частинами складного речення. Аналіз засобів вираження граматичних зв'язків у складному реченні.	1
3	Засоби вираження синтаксичних зв'язків змістових відношень між частинами складносурядного речення.	Спостереження значеннєвих відношень між частинами складносурядного речення. Вправи на розмежування простих речень з однорідними присудками та складносурядних речень.	1
4	Аналіз структури складносурядних речень.	Визначення складносурядних речень відкритої та закритої структур.	1
6	Визначення значеннєвих	Аналіз значеннєвих відношень і	2

	відношень і граматичних зв'язків між частинами складнопідрядного речення. Виділення сполучників і сполучних слів у підрядних реченнях.	граматичних зв'язків між частинами складнопідрядного речення. Особливості розрізнення сполучників і сполучних слів у підрядних реченнях.	
7	Аналіз складнопідрядних речень із підрядним означальними. Пунктуаційні вправи.	Характеристика складнопідрядних речення у зв'язку з функцією підрядних частин. Складнопідрядне речення з підрядним означальним, характеристика значеннєвих відношень та засобів зв'язку. Складнопідрядні присубстативно-атрибутивні	1
8	Аналіз складнопідрядних займенниково-співвідносних речень. Робота з навчальними текстами	Характеристика складнопідрядних речення у зв'язку з функцією підрядних частин, роль займенниково-співвідносного зв'язку у формуванні структури складнопідрядного речення. Складнопідрядні займенниково-означальні речення.	1
9	Аналіз складнопідрядних з підрядними з'ясувальними, характеристика значеннєвих відношень та засобів зв'язку в них. Вправи на розрізнення складнопідрядних означальних і складнопідрядних з'ясувальних речень.	Синтаксичний аналіз складнопідрядних речень з підрядними з'ясувальними. Особливості складнопідрядних означальних і складнопідрядних з'ясувальних речень.	2
11	Аналіз складнопідрядних речень із підрядними обставинними місця та часу	Особливості складнопідрядних речень із обставинними місця та часу. Заміна підрядних речень відокремленими членами речення. Пунктуаційні вправи.	1
12	Аналіз складнопідрядних речень з підрядними способу дії, міри та ступеня, порівняльними. Пунктуаційні вправи.	Особливості складнопідрядних речень із обставинними способу дії, міри і ступеня. Вправи на розрізнення цих типів речень і підрядних порівняльних.	1
14	Аналіз складнопідрядних речень із кількома підрядними. Відображення структурно-значеннєвих особливостей складнопідрядних речень у схемах.	Розгляд історії вивчення складнопідрядних речень із кількома підрядними у синтаксичній науці. Загальна характеристика складнопідрядних речень із кількома підрядними. Різновиди ускладнених складнопідрядних речень. Спостереження будови багаточленних складнопідрядних речень. Пунктуаційні вправи.	2
Модуль самостійної роботи			
	Тема	Види і форми роботи	
1	Загальна характеристика складного речення.	Проаналізувати, як виявляється: сурядність і підрядність у складному реченні;	4

	Класифікація складних речень	безсполучниковий зв'язок частин складного речення та способи вираження синтаксичних відношень між частинами складного речення	
2	Пунктуація у складних реченнях різних типів	Аналіз вживання коми в складних реченнях різних типів; крапка з комою в складних реченнях різних типів; тире в складних реченнях різних типів.	4
3	Складносурядні речення з приєднувальними сполучниками	Аналіз семантичних відношень у складносурядному приєднувальному реченні та засобів зв'язку частин складносурядного речення із приєднувальними сполучниками.	4
4	Синонімічність і антонімічність сполучників сурядності	Аналіз складносурядних речень із синонімічними та антонімічними сполучниками сурядності.	4
5	Розрізнення складносурядних речень і простих з однорідними членами	Аналіз спільних ознак між предикативними частинами складносурядного речення і однорідними членами в простому реченні та засобів розмежування складносурядних речень і простих речень з однорідними членами.	4
6	Принципи класифікації складнопідрядних речень	Аналіз складнопідрядних речень за логіко-граматичним, формально-граматичним і структурно-семантичним принципом. Функціональне співвідношення другорядних членів речення та підрядних частин складнопідрядних речень.	6
7	Співвідношення форм дієслів-присудків головної частини у складнопідрядному реченні	Аналіз співвідношення форм дієслів-присудків як засобу зв'язку предикативних частин у складнопідрядних реченнях; Визначення граматичних засобів зв'язку між частинами складнопідрядного речення.	4
8	Складнопідрядні речення з ознаками нерозчленованих і розчленованих конструкцій	Аналіз складнопідрядних речень нерозчленованої структури та складнопідрядних речень розчленованої структури.	6
9	Повний синтаксичний розбір складнопідрядних речень з підрядними означальними, займенниково-співвідносними, з'ясувальними	Повний синтаксичний аналіз складнопідрядних речень з підрядними означальними, займенниково-співвідносними, з'ясувальними	6
10	Складнопідрядні речення з підрядними причини, наслідку, допустовими, умовними, мети.	Повний синтаксичний аналіз обставинних речень з підрядними причини, допустовими, наслідковими, умовними та мети. Заміна підрядних речень відокремленими членами.	6
11	Складнопідрядні речення з підрядною частиною супровідною, зіставними і пояснювальними відношеннями.	Аналіз складнопідрядних речень із підрядною частиною супровідною, зіставними і пояснювальними відношеннями.	6

12	Складнопідрядні речення, що поєднують у собі супідрядність і послідовну підрядність.	Аналіз складнопідрядних речень, що поєднують у собі супідрядність і послідовну підрядність. Відображення структурно-значеннєвих особливостей ускладнених складнопідрядних речень у схемах.	6
----	--	--	---

II змістовий модуль
Безсполучникові складні речення.
Багаточленні складні речення

Лекційний модуль

№ п/п	Тема	План	Год.
1	Безсполучникові складні речення. Засоби синтаксичного зв'язку в безсполучниковому складному реченні. Роль інтонації в організації безсполучникових речень.	Загальні відомості про безсполучникові складні речення. Інтонації переліку, зіставлення-протиставлення, зумовленості, пояснення в організації безсполучникового речення Засоби зв'язку в безсполучниковому складному реченні: співвідношення видо-часових і модальних форм предикативних частин, порядок розташування частин, лексико-граматичні засоби (наявність у першій частині вказівних і пояснювальних співвідношення видо-часових і модальних форм предикативних частин, порядок розташування частин, лексико-граматичні засоби (наявність у першій частині вказівних і пояснювальних слів, неповнота першої частини.	4
2	Питання про семантико-синтаксичне співвідношення між безсполучниковими і складносурядними та складнопідрядними реченнями. Структурно-семантичні типи безсполучникових речень.	Питання про семантико-синтаксичні співвідношення між безсполучниковими і складносурядними та складнопідрядними реченнями: безсполучникове складносурядні речення, безсполучникове складнопідрядне речення, безсполучникове речення з недиференційованим синтаксичним зв'язком між частинами. Структурно-семантичні типи безсполучникових речень: речення з однотипними предикативними частинами речення та речення з різнотипними предикативними частинами.	4
3	Складні речення з різними типами синтаксичного зв'язку.	Загальна характеристика багатокomпонентного складного речення з різними видами зв'язку. Багатокomпонентне речення з сурядним і безсполучниковим зв'язком. Багатокomпонентне з підрядним і безсполучниковим зв'язком.	6

Практичний модуль

	Тема	План	
1	Аналіз складних безсполучникових речень. Визначення значеннєвих	Загальна характеристика складних безсполучникових речень. Засоби зв'язку в складних безсполучникових реченнях. .	2

	відношень між частинами безсполучникових складних речень та способів вираження цих відношень	Спостереження ролі інтонації в організації безсполучникових речень. Визначення значеннєвих відношень між частинами складних безсполучникових речень та способи вираження цих відношень. Складні безсполучникові речення з однотипними і різнотипними частинами	
2	Добирання складних безсполучникових речень різного типу з текстів різної стильової приналежності. Пунктуаційні вправи.	Класифікація складних безсполучникових речень за характером синтаксичних відношень між предикативними частинами.. Синтаксичний зв'язок між предикативними частинами безсполучникових речень.	4
3	Аналіз будови складних речень із різними видами зв'язку: із сурядним і підрядним сполучниковим зв'язком; із сполучниковим і безсполучниковим зв'язком. Робота з текстами різної стильової приналежності.	Історія вивчення багатокomпонентних складних речень із різними типами синтаксичного зв'язку. Різновиди складних синтаксичних конструкцій, характер поєднання предикативних частин у них. Складні синтаксичні конструкції з безсполучниковим зв'язком і підрядним. . Складні синтаксичні конструкції з безсполучниковим зв'язком і сурядним.	4

Модуль самостійної роботи

	Тема	Види і форми роботи	
1	Види безсполучникових складних речень.	Прогнозовані складні безсполучникові речення, характер синтаксичних відношень у них. Непрогнозовані складні безсполучникові речення. Синтаксичний зв'язок між предикативними частинами цих речень. Вивчення складних безсполучникових речень у школі. Розділові знаки в складних безсполучникових реченнях.	20
2	Багатокomпонентні складні речення з різними видами синтаксичного зв'язку. Засоби зв'язку між компонентами складної синтаксичної конструкції.	Аналіз багатокomпонентних складних речень із сурядним і підрядним зв'язком. Багатокomпонентне з сурядним, підрядним і безсполучниковим зв'язком. Добирання складних речень різного типу з текстів різної стильової приналежності. Синтаксичний аналіз речень із різними типами синтаксичного зв'язку.	18

III змістовий модуль Складна синтаксична конструкція

Лекційний модуль

№ п/п	Тема	План	Год.
1	Період в українській мові, його структурні типи, особливості інтонації та пунктуації.	Аналіз структурних і комунікативних властивостей періоду. Період у науковому стилі.	2

		Періодична мова публіцистики. Особливості періоду в художньому мовленні. Період у прозовому творі.	
2	Засоби передачі чужого мовлення. Різні типи зв'язку прямої мови з непрямою (авторською).	Пряма, непряма і невласне пряма мова. Різи типи прямої мови з непрямою. Заміна прямої мови непрямою та навпаки. Невласне пряма мова, її структурні особливості та застосування. Розділові знаки в реченнях із прямою, непрямою і невласне прямою мовою.	2
3	Текст як об'єкт синтаксично-комунікативного аналізу. Функціонально-комунікативні різновиди текстів. Монологічне мовлення як комунікативна та семантико-синтаксична форма усного і писемного тексту. Діалогічне мовлення.	Питання про текст як об'єкт синтаксично-комунікативного аналізу. Питання про текстоутворюючі одиниці. Монологічне мовлення як комунікативна та семантико-синтаксична форма усного і писемного тексту. Діалогічне мовлення як комунікативна та семантико-синтаксична форма усного і писемного тексту.	2
4	Складне синтаксичне ціле як синтаксична одиниця і компонент тексту.	Питання про складне синтаксичне ціле як синтаксичну одиницю і компонент тексту. Засоби зв'язку речень у складному синтаксичному цілому.	2
5	Абзац як композиційно-комунікативна одиниця, його роль у членуванні тексту.	Абзац як композиційно-комунікативна одиниця, його роль у членуванні тексту. Поняття про дискурс. Типи дискурсів (теле- і радіо дискурси, газетний, театральний, кіно дискурс, літературний, рекламний, релігійний, політичний).	2
Практичний модуль			
	Тема	План	
1	Структурні особливості періоду. Спостереження пунктуації та інтонації в реченнях цього типу.	Засоби граматичного зв'язку предикативних частин періоду.	2
2	Аналіз структурних і значенневих взаємозв'язків між поєднанням речень, складним синтаксичним цілим, абзацом і закінченим текстом. Виділення найголовніших принципів текстоутворення, аналіз їх конкретних проявів на прикладі окремих текстів стильової приналежності.	Аналіз способів зв'язку між реченнями, що входять до складного синтаксичного цілого. Аналіз структурних і значенневих взаємовідношень між поєднанням речень, складним синтаксичним цілим, абзацом і закінченим текстом. Аналіз конкретних проявів найголовніших принципів текстотворення на прикладі окремих текстів. Повний синтаксичний аналіз тексту.	2
3	Контрольна робота загальнолінгвістичного	Комплексний аналіз тексту: буквенно-фонетичний, словотворчий, морфемний,	2

	характеру (комплексний аналіз тексту).	орфографічний, пунктуаційний.	
Модуль самостійної роботи			
	Тема	Види і форми роботи	
1	Жанрова своєрідність періоду.	Аналіз структурних і комунікативних особливостей періоду у різних жанрах	2
2	Аналіз засобів передачі чужого мовлення, співвідношення форм прямої та непрямой мови..	Спостереження різних типів зв'язку прямої мови з непрямою. Заміна прямої мови непрямою і навпаки. Синтаксичний аналіз речень із прямою мовою	2
3	Основи української пунктуації. Система розділових знаків.	Історія становлення української пунктуації. Принципи української пунктуації. Основні тенденції в уживанні розділових знаків. Синтаксичні одиниці та пунктограми. Призначення розділових знаків.	2
4	Найголовніші правила пунктуації.	Характеристика та класифікація пунктограм за способом уживання, повторюваністю, функціональним призначенням, за відповідністю загальноприйнятим пунктуаційним нормам, варіантністю тощо.	2
5	Структура речення та пунктуація. Інтонація речення та пунктуація.	Комунікативний аспект аналізу речення та пунктограми. Інтонаційний принцип уживання розділових знаків.	2
6	Повний синтаксичний аналіз тексту. Загальний аналіз системи розділових знаків і її співвідношення з комунікативними та формальними ознаками речень різного типу.	Загальний аналіз системи розділових знаків і її співвідношення з комунікативними та формальними ознаками речень різного типу.	4

5. ЗМІСТОВІ МОДУЛІ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

I змістовий модуль			
Складне речення. Складносурядне речення. Складнопідрядне речення			
Лекційний модуль			
№ п/п	Тема	План	Год.
1	Складне речення як синтаксична одиниця. Визначальні граматичні та семантичні ознаки складного речення.	Складне речення як синтаксична одиниця. Визначальні граматичні та семантичні ознаки складного речення. ССР і СПР. Сурядність і підрядність у складному реченні. Шляхи утворення складного речення.	1
2	Засоби зв'язку частин складного речення. Поділ складних речень за основними засобами зв'язку на сполучникові та безсполучникові.	Засоби зв'язку частин складного речення: сполучники, сполучні слова, інтонація, порядок частин, співвіднесеність форм дієслів-присудків. Поділ складного речення за основними засобами зв'язку на сполучникові та безсполучникові.	1
3	Складносурядні речення. Засоби вираження синтаксичних зв'язків і змістових відношень між частинами складносурядного речення	Поняття про складносурядне речення. Засоби вираження синтаксичних зв'язків і змістових відношень між частинами ССР: сполучники сурядності, інтонація, порядок частин, співвіднесеність форм дієслів-присудків.	1
4	Структурно-семантичні типи складносурядних речень, виділювані на основі єдності характеру синтаксичних зв'язків і семантичних відношень між компонентами.	Структурно-семантичні типи ССР: єднальні, розділові, зіставно-протиставні, градаційні, приєднувальні та пояснювально-приєднувальні відношення у ССР.	1
5	Складносурядні речення відкритої та закритої структур.	Ознака відкритості/закритості структурно-семантичних типів складносурядних речень.	1
6	Складнопідрядні речення. Синтаксичне значення понять «головна частина» та «підрядна частина». Функції сполучних слів і сполучників у складнопідрядному реченні. Вказівні слова як факультативні та обов'язкові компоненти в головній частині.	Загальні поняття про складнопідрядне речення. Основні засоби організації СПР: інтонації, сполучники підрядності, сполучні слова, співвідносні/вказівні слова. Структурно-семантичні типи СПР.	1
7	Характеристика складнопідрядних речень у	Структурно-семантичні особливості складнопідрядного речення з підрядною	1

	зв'язку з функцією підрядної частини. Роль займенниково-співвідносного зв'язку у формуванні структури складнопідрядного речення. Складнопідрядне речення з підрядним означальним.	присубстантивно-атрибутивною частиною: власне атрибутивна та атрибутивно-поширювальна. Особливий різновид СПР нерозчленованої структури з підрядною займенниково-співвідсною частиною.	
8	Складнопідрядне речення з підрядним з'ясувальним. Синтаксична різноплановість складнопідрядного речення з підрядним з'ясувальним. Формальні та семантичні принципи його внутрішньої диференціації.	Складнопідрядне речення з підрядною з'ясувальною частиною, в яких головна предикативна частина характеризується смисловою і структурною неповнотою, а підрядна, розкриваючи зміст певного слова в головній, компенсує цю неповноту. Смилова та структурна незавершеність головної частини речення.	1
9	Ускладнені (багатокомпонентні) складнопідрядні речення. Речення з кількома підрядними частинами, різновиди зв'язку підрядних частин у їх межах.	Загальна характеристика складнопідрядних багаточленних речень. Складнопідрядні багаточленні речення з послідовною підрядністю. Складнопідрядні багаточленні речення з супідрядністю.	2
Практичний модуль			
	Тема	План	
1	Складне речення як синтаксична одиниця. Визначальні граматичні та семантичні ознаки складного речення.	Визначення простих і складних речень у тексті, аналізуючи їх суттєві відмінності.	1
2	Складні речення за основними засобами зв'язку.	Визначення сурядного та підрядного зв'язку між частинами складного речення. Аналіз засобів вираження граматичних зв'язків у складному реченні.	1
3	Визначення значеннєвих відношень і граматичних зв'язків між частинами складнопідрядного речення. Виділення сполучників і сполучних слів у підрядних реченнях.	Аналіз значеннєвих відношень і граматичних зв'язків між частинами складнопідрядного речення. Особливості розрізнення сполучників і сполучних слів у підрядних реченнях.	1
4	Аналіз складнопідрядних речень із кількома підрядними. Відображення структурно-значеннєвих особливостей складнопідрядних речень у схемах.	Розгляд історії вивчення складнопідрядних речень із кількома підрядними у синтаксичній науці. Загальна характеристика складнопідрядних речень із кількома підрядними. Різновиди ускладнених складнопідрядних речень. Спостереження будови багаточленних складнопідрядних	1

		речень. Пунктуаційні вправи.	
Модуль самостійної роботи			
	Тема	Види і форми роботи	
1	Загальна характеристика складного речення. Класифікація складних речень	Проаналізувати, як виявляється: сурядність і підрядність у складному реченні; безсполучниковий зв'язок частин складного речення та способи вираження синтаксичних відношень між частинами складного речення	2
2	Пунктуація у складних реченнях різних типів	Аналіз вживання коми в складних реченнях різних типів; крапка з комою в складних реченнях різних типів; тире в складних реченнях різних типів.	2
3	Складносурядні речення з приєднувальними сполучниками	Аналіз семантичних відношень у складносурядному приєднувальному реченні та засобів зв'язку частин складносурядного речення із приєднувальними сполучниками.	2
4	Синонімічність і антонімічність сполучників сурядності	Аналіз складносурядних речень із синонімічними та антонімічними сполучниками сурядності.	1
5	Розрізнення складносурядних речень і простих з однорідними членами	Аналіз спільних ознак між предикативними частинами складносурядного речення і однорідними членами в простому реченні та засобів розмежування складносурядних речень і простих речень з однорідними членами.	1
6	Принципи класифікації складнопідрядних речень	Аналіз складнопідрядних речень за логіко-граматичним, формально-граматичним і структурно-семантичним принципом. Функціональне співвідношення другорядних членів речення та підрядних частин складнопідрядних речень.	2
7	Складнопідрядні речення з ознаками нерозчленованих і розчленованих конструкцій	Аналіз складнопідрядних речень нерозчленованої структури та складнопідрядних речень розчленованої структури.	2
8	Повний синтаксичний розбір складнопідрядних речень з підрядними означальними, займенниково-співвідносними, з'ясувальними	Спостереження різних типів складнопідрядних речень нерозчленованої структури.	2
9	Складнопідрядні речення з підрядними причини, наслідку, допустовими, умовними, мети.	Повний синтаксичний аналіз обставинних речень з підрядними причини, допустовими, наслідковими, умовними та мети. Заміна підрядних речень відокремленими членами.	2
10	Складнопідрядні речення з підрядною частиною супровідною, зіставними і пояснювальними відношеннями.	Аналіз складнопідрядних речень із підрядною частиною супровідною, зіставними і пояснювальними відношеннями.	2

11	Складнопідрядні речення, що поєднують у собі супідрядність і послідовну підрядність.	Аналіз складнопідрядних речень, що поєднують у собі супідрядність і послідовну підрядність. Відображення структурно-значенневих особливостей ускладнених складнопідрядних речень у схемах.	2
----	--	--	---

II змістовий модуль
Безсполучникові складні речення.
Багаточленні складні речення

Лекційний модуль

№ п/п	Тема	План	Год.
1	Безсполучникові складні речення. Засоби синтаксичного зв'язку в безсполучниковому складному реченні. Роль інтонації в організації безсполучникових речень.	Загальні відомості про безсполучникові складні речення. Інтонації переліку, зіставлення-протиставлення, зумовленості, пояснення в організації безсполучникового речення Засоби зв'язку в безсполучниковому складному реченні: співвідношення видо-часових і модальних форм предикативних частин, порядок розташування частин, лексико-граматичні засоби (наявність у першій частині вказівних і пояснювальних співвідношення видо-часових і модальних форм предикативних частин, порядок розташування частин, лексико-граматичні засоби (наявність у першій частині вказівних і пояснювальних слів, неповнота першої частини.	2
2	Складні речення з різними типами синтаксичного зв'язку.	Загальна характеристика багатокomпонентного складного речення з різними видами зв'язку. Багатокomпонентне речення з сурядним і безсполучниковим зв'язком. Багатокomпонентне з підрядним і безсполучниковим зв'язком.	2

Практичний модуль

	Тема	План	
1	Аналіз складних безсполучникових речень. Визначення значенневих відношень між частинами безсполучникових складних речень та способів вираження цих відношень	Загальна характеристика складних безсполучникових речень. Засоби зв'язку в складних безсполучникових реченнях. . Спостереження ролі інтонації в організації безсполучникових речень. Визначення значенневих відношень між частинами складних безсполучникових речень та способи вираження цих відношень. Складні безсполучникові речення з однотипними і різнотипними частинами	1
2	Добирання складних безсполучникових речень різного типу з текстів різної стильової приналежності. Пунктуаційні вправи.	Класифікація складних безсполучникових речень за характером синтаксичних відношень між предикативними частинами.. Синтаксичний зв'язок між предикативними частинами безсполучникових речень.	1

3	Аналіз будови складних речень із різними видами зв'язку: із сурядним і підрядним сполучниковим зв'язком; із сполучниковим і безсполучниковим зв'язком. Робота з текстами різної стильової приналежності.	Історія вивчення багатокомпонентних складних речень із різними типами синтаксичного зв'язку. Різновиди складних синтаксичних конструкцій, характер поєднання предикативних частин у них. Складні синтаксичні конструкції безсполучниковим зв'язком і підрядним. Складні синтаксичні конструкції безсполучниковим зв'язком і сурядним.	2
---	--	---	---

Модуль самостійної роботи

	Тема	Види і форми роботи	
1	Види безсполучникових складних речень.	Прогнозовані складні безсполучникові речення, характер синтаксичних відношень у них. Непрогнозовані складні безсполучникові речення. Синтаксичний зв'язок між предикативними частинами цих речень. Вивчення складних безсполучникових речень у школі. Розділові знаки в складних безсполучникових реченнях.	6
2	Питання про семантико-синтаксичне співвідношення між безсполучниковими і складносурядними та складнопідрядними реченнями. Структурно-семантичні типи безсполучникових речень.	Питання про семантико-синтаксичні співвідношення між безсполучниковими і складносурядними та складнопідрядними реченнями: безсполучникове складносурядне речення, безсполучникове складнопідрядне речення, безсполучникове речення з недиференційованим синтаксичним зв'язком між частинами. Структурно-семантичні типи безсполучникових речень: речення з однотипними предикативними частинами речення та речення з різнотипними предикативними частинами.	6
2	Багатокомпонентні складні речення з різними видами синтаксичного зв'язку. Засоби зв'язку між компонентами складної синтаксичної конструкції.	Аналіз багатокомпонентних складних речень із сурядним і підрядним зв'язком. Багатокомпонентне з сурядним, підрядним і безсполучниковим зв'язком. Добирання складних речень різного типу з текстів різної стильової приналежності. Синтаксичний аналіз речень із різними типами синтаксичного зв'язку.	6

III змістовий модуль

Складна синтаксична конструкція

Лекційний модуль

№ п/п	Тема	План	Год.
1	Період в українській мові, його структурні типи, особливості інтонації та пунктуації.	Аналіз структурних і комунікативних властивостей періоду. Структурні типи періоду. Засоби граматичного зв'язку предикативних частин періоду.	2

2	Засоби передачі чужого мовлення. Різні типи зв'язку прямої мови з непрямою (авторською).	Пряма, непряма і невласне пряма мова. Різи типи прямої мови з непрямою. Заміна прямої мови непрямою та навпаки. Невласне пряма мова, її структурні особливості та застосування. Розділові знаки в реченнях із прямою, непрямою і невласне прямою мовою.	2
3	Текст як об'єкт синтаксично-комунікативного аналізу. Функціонально-комунікативні різновиди текстів.	Питання про текст як об'єкт синтаксично-комунікативного аналізу. Питання про текстоутворюючі одиниці.	2
4	Складне синтаксичне ціле як синтаксична одиниця і компонент тексту.	Питання про складне синтаксичне ціле як синтаксичну одиницю і компонент тексту.	2
5	Абзац як композиційно-комунікативна одиниця, його роль у членуванні тексту.	Абзац як композиційно-комунікативна одиниця, його роль у членуванні тексту. Поняття про дискурс. Типи дискурсів (теле- і радіо дискурси, газетний, театральний, кіно дискурс, літературний, рекламний, релігійний, політичний).	2

Практичний модуль

	Тема	План	
1	Структурні особливості періоду. Спостереження пунктуації та інтонації в реченнях цього типу.	Аналіз структурних і комунікативних особливостей періоду у різних жанрах. Засоби граматичного зв'язку предикативних частин періоду.	2
2	Аналіз структурних і значенневих взаємозв'язків між поєднанням речень, складним синтаксичним цілим, абзацом і закінченим текстом. Виділення найголовніших принципів текстоутворення, аналіз їх конкретних проявів на прикладі окремих текстів стильової приналежності.	Аналіз способів зв'язку між реченнями, що входять до складного синтаксичного цілого. Аналіз структурних і значенневих взаємовідношень між поєднанням речень, складним синтаксичним цілим, абзацом і закінченим текстом. Аналіз конкретних проявів найголовніших принципів текстотворення на прикладі окремих текстів. Повний синтаксичний аналіз тексту.	2
3	Контрольна робота загальнолінгвістичного характеру (комплексний аналіз тексту).	Комплексний аналіз тексту: буквенно-фонетичний, словотворчий, морфемний, орфографічний, пунктуаційний.	2

Модуль самостійної роботи

	Тема	Види і форми роботи	
1	Період у сучасній українській літературній мові	Жанрова своєрідність періоду.	10
2	Аналіз засобів передачі	Спостереження різних типів зв'язку прямої	10

	чужого мовлення, співвідношення форм прямої та непрямої мови..	мови з непрямою. Заміна прямої мови непрямою і навпаки. Синтаксичний аналіз речень із прямою мовою	
3	Складне синтаксичне ціле	Засоби зв'язку речень у складному синтаксичному цілому	20
4	Монологічне та діалогічне мовлення як комунікативна та семантико-синтаксична форма усного і писемного тексту.	Монологічне мовлення як комунікативна та семантико-синтаксична форма усного і писемного тексту. Діалогічне мовлення як комунікативна та семантико-синтаксична форма усного і писемного тексту.	10
5	Основи української пунктуації. Система розділових знаків.	Історія становлення української пунктуації. Принципи української пунктуації. Основні тенденції в уживанні розділових знаків. Синтаксичні одиниці та пунктограми. Призначення розділових знаків.	20
6	Найголовніші правила пунктуації.	Характеристика та класифікація пунктограм за способом уживання, повторюваністю, функціональним призначенням, за відповідністю загальноприйнятим пунктуаційним нормам, варіантністю: кома як найчастотніша пунктограма в реченні. Аргументація вживання коми пунктуаційними правилами. Кома в простому реченні. Кома в складному реченні. Пунктограма «тире». Аргументація вживання розділового знака пунктуаційними правилами. Тире в простому та складному реченні. Відмінність «тире» та «дефісу». Пунктограма «двокрапка». Аргументація вживання розділового знака пунктуаційними правилами. Двокрапка у простому та складному реченні. Пунктограми «крапка з комою», «дужки». Пунктограми «крапка», «трикрапка», «знак оклику», «знак питання», «лапки» «знак покликів».	20
7	Структура речення та пунктуація. Інтонація речення та пунктуація.	Комунікативний аспект аналізу речення та пунктограми. Інтонаційний принцип уживання розділових знаків. Аналіз нормативних та індивідуально-авторських розділових знаків. Види робіт, пов'язаних із пунктуаційними навиками: пунктуаційний коментар, диктант. Написання диктантів: правильне синтагматичне членування речення, правильне інтонування тексту, оцінювання пунктуаційних помилок.	12
8	Повний синтаксичний аналіз тексту. Загальний аналіз системи розділових знаків і її співвідношення з	Загальний аналіз системи розділових знаків і її співвідношення з комунікативними та формальними ознаками речень різного типу.	15

	комунікативними та формальними ознаками речень різного типу.		
--	--	--	--

Методи навчання

У сучасному розвитку української освіти важливу роль відіграють методи, які забезпечують не лише системно-структурний підхід до мови, а й посилюють комунікативний, когнітивно-аксіологічний аспекти формування україномовної особистості.

Комплексне використання різноманітних методів організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності студентів та методів стимулювання і мотивації їх навчання, що сприяють розвитку творчих засад особистості майбутнього фахівця з урахуванням індивідуальних особливостей учасників навчального процесу й спілкування.

Для формування професійної компетентності важливими є як традиційні, так і нетрадиційні методи. Широко впроваджуються інноваційні методи навчання, що забезпечують комплексне оновлення традиційного педагогічного процесу:

- 1) метод проблемного навчання, що реалізується через систему прийомів: постановка проблемного питання (завдання), створення проблемної ситуації та її аналіз, висловлення припущень, встановлення зв'язків між явищами, аналіз, зіставлення їх і перевірка доказів, формування висновків, узагальнень;
- 2) пояснювально-ілюстративний метод;
- 3) репродуктивний метод;
- 4) частково-пошуковий;
- 5) метод вправ;
- 6) навчальні дискусії;
- 7) дослідницький метод (стимулювання творчої діяльності студентів, формування умінь самостійно набувати знання, досліджувати мовні явища, робити висновки, застосовувати набуті знання на практиці);
- 8) метод лінгвістичного коментаря;
- 9) метод програмованого навчання.

Методи контролю

Педагогічний контроль здійснюється з дотриманням вимог об'єктивності, індивідуального підходу, систематичності і системності, всебічності та професійної спрямованості контролю.

Оцінювання якості знань студентів, в умовах організації навчального процесу за кредитно-модульною системою здійснюється шляхом поточного, модульного, підсумкового (семестрового) контролю за 100-бальною шкалою оцінювання, за шкалою ECTS та національною шкалою оцінювання.

- **ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ** – це оцінювання навчальних досягнень студента (рівень теоретичних знань та практичні навички з тем, включених до змістових модулів) під час проведення аудиторних занять, організації самостійної роботи, на консультаціях (під час відпрацювання пропущених занять чи за бажання підвищити попереднє оцінювання) та активності студента на занятті.
- Поточний контроль реалізується у формі опитування, виступів на практичних заняттях, експрес-контролю, контролю засвоєння навчального матеріалу, запланованого на самостійне опрацювання студентом тощо.
- **МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ** проводиться на останньому занятті модуля. Тривалість виконання модульних контрольних завдань не повинна перевищувати двох академічних годин.
- Форми проведення модульних контролів під час вивчення дисципліни «Синтаксис складного речення»:
- **ПІДСУМКОВИЙ (СЕМЕСТРОВИЙ) КОНТРОЛЬ** з дисципліни «Синтаксис складного речення» передбачена така форма семестрового контролю, як екзамен, який проводиться у кінці семестру.
- **Критерії оцінювання** знань, умінь і навичок студентів відбувається за такою шкалою:

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ СТУДЕНТІВ

Система оцінювання знань студентів під час підсумкового контролю

Рівень, шкала, ECTS, оцінка	Теоретична підготовка, практичні вміння й навички
Високий, А 100-90 балів, відмінно (5)	Студент має глибокі, міцні й системні знання з усього теоретичного курсу, чітко формулює дефініції, використовуючи спеціальну термінологію, вільно володіє понятійним апаратом, розуміє мету і завдання навчальної дисципліни, вміє застосовувати здобуті теоретичні знання в усіх видах лінгвістичного аналізу, уміє синтезувати знання з окремих параграфів, дає розгорнуту аргументацію кожного з теоретичних положень, покликаючись на думку вчених. Студент демонструє уміння визначати, оцінювати й пояснювати основні теоретичні положення, добирати й обґрунтовувати належність прикладів до певної категорії; порівнює, узагальнює, систематизує, інтерпретує готову наукову інформацію, виділяє головне, моделює мовні явища. Студент опрацював рекомендовану до курсу основну і додаткову літературу, демонструє вміння підтверджувати теоретичний матеріал прикладами, а також уміння і навички працювати з науковою літературою. Мовлення студента відповідає нормам української літературної мови та науковому стилю мовлення.
Вище достатнього, В 89-83 бали, добре (4)	Відповідь студента інформативно повна, послідовна, аргументована. Студент знає теоретичний матеріал, покликається на думку дослідників, використовує фахову термінологію, вільно володіє понятійним апаратом, чітко формулює дефініції, вдало добирає приклади, однак припускається окремих неточностей у викладі теорії, відсутність виразної особистісної позиції. Студент опрацював основну рекомендовану літературу до курсу, володіє нормами літературної мови.
Достатній, С 82-74 бали, добре (4)	Студент оволодів програмним матеріалом курсу повністю. Відповідь студента повна й аргументована, спирається на праці вчених. Студент виявляє вміння аналізувати інформацію, добути з різних джерел, систематизувати її, добирати належні приклади для обґрунтування теоретичних положень. Однак припускається помилок в обґрунтуванні деяких теоретичних положень, допускає неточності у формулюванні висновків. Мовлення студента відповідає нормам української літературної мови.
Середній, D 73-64 бали, задовільно (3)	Студент знає основні теми курсу, але відповідь не повна і недостатньо аргументована, іноді не підкріплена прикладами, за обсягом відповідь складає дещо більше половини норми, характеризується повною завершеністю, зв'язністю, проте є недоліки за низкою показників: неповнота і поверховість у розкритті теми, порушення послідовності викладу та формулюванні висновків, бракує єдності стилю й системи у викладі, відсутня самостійність суджень. Мова студента містить стилістичні і граматичні помилки, не дотримується наукового стилю мовлення.
Середній, E 63-60 балів, задовільно (3)	Студент допускає порушення у викладі теоретичного матеріалу, теоретичні положення висвітлює поверхово і непереконливо, порушує послідовність і логічність викладу матеріалу, відсутні приклади для аргументації положень теоретичного матеріалу. Студент лише частково опрацював рекомендовану літературу, тому

	засвоїв значну частину теорії, але безсистемно. Мова студента містить стилістичні і граматичні помилки, не дотримується наукового стилю мовлення.
Початковий, FX 59-35 балів, незадовільно (2)	Студент має фрагментарні знання окремих частин курсу, помиляється у формулюванні дефініцій, має несформований понятійний апарат, допускає неправильні покликання на думку вчених, помиляється у тлумаченні; практично не володіє термінологією, допускає фактичні помилки при узагальненні та у всіх видах лінгвістичного аналізу. Студент не виконав вимог програми, не опрацював літературу рекомендовану для самостійного вивчення, не здатен самостійно виконати практичне завдання і зробити висновки.
Початковий, F 34-1 бал, незадовільно (1)	Студент повністю не опрацював програмний матеріал, у його відповіді відсутня система теоретичних знань. Він частково відповідає на поставлені запитання, але сам неспроможний логічно і послідовно викласти матеріал, навести приклади. Студент не обізнаний з рекомендованою літературою, тому не володіє термінологією, оскільки понятійний апарат не сформований. У мовленні студента трапляються лексичні й граматичні помилки, відчувається брак достатнього словникового запасу, тому порушується науковий стиль викладу.

Критерії оцінювання аудиторної роботи студентів

Рівень, шкала, ECTS, оцінка	Теоретична підготовка, практичні вміння й навички
Високий, A 100-90 балів, відмінно (5)	Студент відмінно володіє теоретичним матеріалом, його відповідь відзначається повторною і вичерпністю знання матеріалу; він виявляє вміння вмотивувати власне бачення аналізованих питань, покликаючись на думки вчених. При викладі теоретичного матеріалу студент виявляє належний рівень логічності та доказовості, наявність самостійних міркувань і висновків, що свідчить, що він ознайомився з рекомендованою до курсу науковою літературою, а також запропонованою до опрацювання додатковою літературою і використовує здобуту інформацію при висвітленні питання. Теоретичні положення підкріплені конкретними прикладами. Студент уміє застосувати теоретичні знання на практиці, пов'язуючи його з суміжними темами. Практичні завдання в аудиторії і задані додому виконав повністю. На додаткові запитання викладача відповідає чітко, послідовно, аргументовано. Студент уміє робити самостійні висновки, висловлює гіпотези, дискутує й аргументує, посилаючись на першоджерела.
Вище достатнього, B 89-83 бали, добре (4)	Студент знає проблемні питання, відповідь його повна й аргументована, свідчить про міцні знання матеріалу. У викладі використовує різні погляди вчених на обговорювану тему. Студент опрацював рекомендовану до курсу основну літературу, чутко відповідає на поставлені викладачем додаткові питання. Відповідь студента логічна, структурована. Свої теоретичні знання студент уміє застосовувати на практиці. Проте допускає деякі неточності у формулюванні узагальнень та висновків й у використанні понятійного апарату.
Достатній,	Студент виявляє знання повного обсягу матеріалу, висвітлює різні

С 82-74 бали, добре (4)	точки зору на обговорювану тему. Він опрацював основну рекомендовану літературу, ознайомився з додатковою, але у викладі матеріалу допускається помилки у визначенні значимості того чи іншого джерела. На додаткові питання студент не завжди відповідає правильно, або не завжди підкріплює відповідь прикладами. У цілому студент вільно орієнтується в матеріалі, але інколи припускається одиничних помилок.
Середній, Д 73-64 бали, задовільно (3)	Студент у викладі теоретичного матеріалу допускає деякі порушення, відповідь студента неповна, поверхова, недостатньо аргументована. Студент знає значну частину матеріалу, але ці знання мають не системний характер. На додаткові питання викладача не завжди дає правильну, точну відповідь. Знає стандартні дефініції, основну термінологію теми. У мові викладу трапляються граматичні і стилістичні помилки.
Середній, Е 63-60 балів, задовільно (3)	Відповідь студента не повна, поверхова, значна частина матеріалу не опрацьована. Матеріал студентом засвоєний на рівні невпевненого переказування, вивчене відтворює не завжди логічно й послідовно, але доцільно наводить приклади, знає основні дефініції і термінологію теми. Мова містить лексичні і граматичні помилки, неправильне слововживання.
Початковий, FX 59-35 балів, незадовільно (2)	Студент не володіє знанням матеріалу, допускає неточності і помилки при посиланні на факти і приклади. На додаткові питання відповідає лише частково. Студент не обізнаний з рекомендованою літературою, тому не володіє термінологією і не здатен сформулювати дефініції. Мовлення студента відзначається бідністю, відчувається брак достатнього словникового запасу.
Початковий, F 34-1 бал, незадовільно (1)	Студент повністю не знає фактичного матеріалу, неправильно витлумачує факти, подає помилкову аргументацію, на додаткові питання дає неправильну відповідь. Виявляє слабе володіння нормами сучасної української літературної мови.

Критерії оцінювання самостійної роботи студентів

Рівень, шкала, ECTS, оцінка	Теоретична підготовка, практичні вміння й навички
Високий, A 100-90 балів, відмінно (5)	Студент повно і всебічно розкриває винесені для самостійного опрацювання питання, вільно оперує поняттями і термінологією, демонструє глибокі знання джерел, має власну думку щодо відповідної теми і може аргументовано її доводити. Усі види практичних завдань правильно виконані та оформлені належним чином.
Вище достатнього, B 89-83 бали, добре (4)	Загалом студент повно розкриває винесені для самостійного опрацювання питання, вільно оперує поняттями і термінологією, демонструє належні знання джерел, має власну думку щодо відповідної теми, однак недостатньо аргументовано її доводить. Усі види практичних завдань правильно виконані та оформлені належним чином, проте трапляються поодинокі помилки у виконанні.
Достатній, C 82-74 бали, добре (4)	Студент розкриває винесені для самостійного опрацювання питання, оперує поняттями і термінологією, демонструє знання джерел, має власну думку щодо відповідної теми, однак не може її довести. Усі види практичних завдань виконані та оформлені належним чином, проте допущено помилки у виконанні завдань.

Середній, D 73-64 бали, задовільно (3)	Студент розкриває не всі питання, винесені для самостійного опрацювання, невпевнено оперує поняттями і термінологією, демонструє знання більшості джерел. При виконанні практичних завдань припускається помилок, виконані завдання оформлені належним чином, однак деякі завдання не виконані.
Середній, E 63-60 балів, задовільно (3)	Студент розкриває окремі питання, винесені для самостійного опрацювання, недостатньо розуміє їх сутність, намагається робити висновки, але при цьому припускається помилок, матеріал викладає нелогічно. Завдання, винесені на самостійне опрацювання, виконані лише на 50%, допущено помилки при їх оформленні.
Початковий, FX 59-35 балів, незадовільно (2)	Студент у загальних рисах розкриває питання, винесені для самостійного опрацювання, не розуміє їх сутність, намагається робити висновки, але при цьому припускається помилок, матеріал викладає нелогічно. Виконуються лише окремі завдання, винесені на самостійне опрацювання, не дотримуючись вимог при їх оформленні.
Початковий, F 34-1 бал, незадовільно (1)	Студент повністю не знає матеріал, винесений на самостійне опрацювання. Не виконані завдання, винесені на самостійне опрацювання.

Критерії оцінювання реферативних робіт студентів

Рівень, шкала, ECTS, оцінка	Теоретична підготовка, практичні вміння й навички
Високий, A 100-90 балів, відмінно (5)	Студент повністю розкрив тему реферату, аргументував її конкретними прикладами, положеннями, використав належний бібліографічний апарат, оформив роботу згідно вимог такого типу робіт, вільно володіє фактичним матеріалом теми, дає вичерпні відповіді з цієї теми.
Вище достатнього, B 89-83 бали, добре (4)	Студент розкрив тему реферату, навів її доказову базу, є посилання на конкретні джерела, належне оформлення роботи, орієнтується в темі реферату і дає відповіді на поставлені запитання щодо змісту реферату.
Достатній, C 82-74 бали, добре (4)	Студент не повністю розкрив тему реферату, допустив неточності у формулюванні основних думок. В оформленні роботи наявні незначні стилістичні огріхи.
Середній, D 73-64 бали, задовільно (3)	Розкриваючи тему реферату, студент не на належному науковому рівні висловлює її тези, положення, допускає помилки змістового характеру, наявні орфографічні й пунктуаційні помилки, стилістичні огріхи, робота оформлена не належним чином.
Середній, E 63-60 балів, задовільно (3)	Студент на низькому науковому рівні висловлює тези і положення теми реферату, допускає значні помилки змістового характеру, наявні орфографічні й пунктуаційні помилки, стилістичні огріхи, робота оформлена не належним чином.
Початковий, FX 59-35 балів, незадовільно (2)	Студент частково виконав реферат, не може аргументувати його основних положень, допускає помилки змістового характеру. Оформлення роботи не відповідає вимогам, що висуваються до робіт такого типу.

Початковий, F 34-1 бал, незадовільно (1)	Студент не написав реферат.
---	-----------------------------

Критерії оцінювання презентацій

Рівень, шкала, ECTS, оцінка	Теоретична підготовка, практичні вміння й навички
Високий, A 100-90 балів, відмінно (5)	Студент, який чітко виконав такі вимоги: зміст презентації відповідає поставленим дидактичним цілям і завданням; дотримано прийняті правила орфографії, пунктуації, скорочень і правила оформлення тексту; відсутні фактичні помилки; достовірно представлена інформація; лаконічний текст на слайді; зміст кожної частини текстової інформації логічно завершений; інформація подана привабливо, оригінально; текст виразно видно на тлі слайда, використано контрастні кольори для фону і тексту. На останньому слайді вказується перелік використаних джерел, активні і точні покликання на всі графічні об'єкти.
Вище достатнього, B 89-83 бали, добре (4)	Студент, у якого зміст презентації відповідає поставленим завданням; дотримано правила орфографії, пунктуації, оформлення тексту; відсутні фактичні помилки; достовірно представлена інформація; наявний лише один логічний наголос, не завжди лаконічний текст на слайді. На останньому слайді вказується перелік використаних джерел.
Достатній, C 82-74 бали, добре (4)	Студент, у якого зміст презентації відповідає поставленим завданням; в основному дотримано правила орфографії, пунктуації, оформлення тексту; відсутні фактичні помилки; достовірно представлена інформація; наявний лише один логічний наголос, не завжди лаконічний текст на слайді, є певні зауваження щодо привабливості поданої інформації. На останньому слайді вказується перелік використаних джерел.
Середній, D 73-64 бали, задовільно (3)	Студент, у якого презентація відповідає поставленим завданням; однак наявні орфографічні, пунктуаційні помилки, не повністю дотримано правила оформлення тексту; зміст кожної частини текстової інформації логічно завершено.
Середній, E 63-60 балів, задовільно (3)	Студент, у якого презентація не завжди відповідає поставленим завданням; наявні орфографічні, пунктуаційні помилки, не повністю дотримано правила оформлення тексту; зміст кожної частини текстової інформації логічно завершено.
Початковий, FX 59-35 балів, незадовільно (2)	Студент, у презентації якого порушена стислість і лаконічність викладу, текст має недостатню інформативність; відповідність змісту презентації не відповідає поставленим дидактичним цілям і завданням; наявні орфографічні та пунктуаційні помилки.
Початковий, F 34-1 бал, незадовільно (1)	Студент не підготував презентацію.

Критерії оцінювання виконання студентами контрольних робіт

Рівень, шкала, ECTS, оцінка	Теоретична підготовка, практичні вміння й навички
Високий, А 100-90 балів, відмінно (5)	Студент ґрунтовно засвоїв програмний матеріал, повністю та правильно виконав усі завдання контрольної роботи; робота оформлена належним чином (відсоток правильних відповідей 86-100 %).
Вище достатнього, В 89-83 бали, добре (4)	Студент правильно та повністю виконав завдання контрольної роботи, проте допустив незначні помилки, деякі неточності; робота оформлена належним чином (відсоток правильних відповідей 79-85 %).
Достатній, С 82-74 бали, добре (4)	Студент повністю, однак з деякими помилками виконав завдання контрольної роботи; допустив неточності при виконанні завдань, робота оформлена в довільному порядку (відсоток правильних відповідей 71-78%).
Середній, D 73-64 бали, задовільно (3)	Студент не повністю виконав завдання контрольної роботи, допустив помилки, у роботі наявні деякі неточності, що свідчить про недостатнє засвоєння теоретичного матеріалу (відсоток правильних відповідей 64-70 %).
Середній, Е 63-60 балів, задовільно (3)	Студент виконав не усі завдання контрольної роботи, допустив значні помилки, що свідчить про недостатнє засвоєння теоретичного матеріалу (відсоток правильних відповідей 56-63 %).
Початковий, FX 59-35 балів, незадовільно (2)	Студент не виконав завдання контрольної роботи або виконав із суттєвими помилками, що свідчить про незнання теоретичного матеріалу (відсоток правильних відповідей 27-55 %).
Початковий, F 34-1 бал, незадовільно (1)	Студент не виконав завдання контрольної роботи (відсоток правильних відповідей 0-26%)

Критерії оцінювання диктантів

Кількість помилок	Оцінка
I—II курс (210 слів)	
0/0	А 5 (відмінно)
0/1, 0/2	В 4 (добре)
½, 1/1	С 4 (добре)
2/1, 2/2	D 3 (задовільно)
2/3, 3/3	Е 3 (задовільно)
0/4, 4/0	F X 2, 1 (незадовільно)
III курс (250 слів)	
0/0	А 5 (відмінно)
0/1	В 4 (добре)
1/1	С 4 (добре)
2/2	D 3 (задовільно)
2/3	Е 3 (задовільно)
3/4	F X 2, 1 (незадовільно)
4 курс (280 слів)	
0/0	А 5 (відмінно)

0/1	В 4 (добре)
1/0	С 4 (добре)
1/1	Д 3 (задовільно)
1/2	Е 3 (задовільно)
2/3	Ф Х 2, 1 (незадовільно)

Критерії оцінювання тестових завдань

Час виконання 80 хвилин

Структура тесту

Тест складається з **30 завдань**, за які студент може набрати 46 тестових балів.

За умови успішного розв'язання тестових завдань, студент може набрати від 23 до 46 тестових балів. Студентові, який набрав від 1 до 22 тестових балів, тест не зараховується.

Загальні критерії оцінювання тестових завдань

Оцінка «відмінно» – студент дав не менше 90% правильних відповідей.

Оцінка «добре» – студент дав не менше 70% правильних відповідей.

Оцінка «задовільно» – студент дав не менше 50% правильних відповідей.

Оцінка «незадовільно» – студент дав менше 50% правильних відповідей.

Тестовий бал	Бал за 100-бальною шкалою оцінювання	Оцінка за шкалою ХДУ	Тестовий бал	Бал за 100-бальною шкалою оцінювання	Оцінка за шкалою ХДУ
46	100	А відмінно	22	59	ФХ Незадовільно
45	97		21	56	
44	95		20	52	
43	93		19	49	
42	91		18	45	
41	89	В добре	17	42	
40	86		16	38	
39	84		15	35	
38	82		14	34	
37	80		13	29	
36	78	С добре	12	26	Ф незадовільно
35	76		11	23	
34	74		10	21	
33	72		9	19	
32	71		8	17	
31	69	Д задовільно	7	15	
30	67		6	13	
29	67		5	10	
28	65		4	8	
27	64		3	6	
26	63	Е задовільно	2	4	
25	62		1	2	
24	61		0	1	
23	60				

Критерії оцінювання тестових завдань

Структура тесту

Тест складається з **50 завдань**, за які студент може набрати 75 тестових балів.

За умови успішного розв'язання тестових завдань, студент може набрати від 38 до 75 тестових балів. Студентові, який набрав від 1 до 37 тестових балів, тест не зараховується.

Загальні критерії оцінювання тестових завдань

Оцінка «відмінно» – студент дав не менше 90% правильних відповідей.

Оцінка «добре» – студент дав не менше 70% правильних відповідей.

Оцінка «задовільно» – студент дав не менше 50% правильних відповідей.

Оцінка «незадовільно» – студент дав менше 50% правильних відповідей.

Тестовий бал	Бал за 100-бальною шкалою оцінювання	Оцінка за шкалою ХДУ	Тестовий бал	Бал за 100-бальною шкалою оцінювання	Оцінка за шкалою ХДУ
75	100	А відмінно	37	59	FX незадовільно
74	98		36	48	
73	97		35	46	
72	96		34	45	
71	94		33	44	
70	93		32	42	
69	92		31	41	
68	90		30	40	
67	89	В добре	29	39	
66	88		28	38	
65	86		27	37	
64	85		26	34	
63	84		25	33	
62	82		24	32	
61	81	С добре	23	30	
60	80		22	29	
59	78		21	28	
58	77		20	26	
57	76		19	25	
56	74		18	24	
55	73	D задовільно	17	22	F незадовільно
54	72		16	21	
53	73		15	20	
52	70		14	18	
51	68		13	17	
50	70		12	16	
49	68		11	14	
48	66		10	13	
47	65		9	12	
46	64		8	10	
45	63	E задовільно	7	9	
44	62		6	8	
43	61		5	6	
42	60		4	5	
41	63		3	4	
40	62		2	2	
39	61		1	1	

38	60				
----	----	--	--	--	--

Критерії оцінювання курсових робіт

Оцінка курсової роботи здійснюється за 100-бальною шкалою, яка складається з двох частин:

- 1) виконання курсової роботи (до 70 балів);
- 2) захисту (до 30 балів).

Рівень, шкала, ECTS, оцінка	Теоретична підготовка, практичні вміння й навички
Високий, А 100-90 балів, відмінно (5)	Студент показав глибокі теоретичні знання тієї дисципліни, з якої виконана курсова роботи; оволодів первинними навиками дослідної роботи: збирати дані, аналізувати, творчо осмислювати, формулювати висновки; дає свої пропозиції і рекомендації з предмету дослідження; виконав роботу грамотно літературною українською мовою; оформив роботу у відповідності до вимог і подав її до захисту у визначений кафедрою термін; на захисті продемонстрував глибокі знання теми дослідження, тверде і впевнено відповів на запитання членів комісії.
Вище достатнього, В 89-83 бали, добре (4)	Студент показав високі теоретичні знання тієї дисципліни, з якої виконана курсова роботи; оволодів первинними навиками дослідної роботи: збирати дані, аналізувати, осмислювати їх, формулювати висновки, завжди критично ставиться до використаних джерел та літератури; дає свої пропозиції і рекомендації з предмету дослідження, однак відчуває труднощі щодо їх обґрунтування; виконав роботу грамотно літературною українською мовою; оформив роботу у відповідності до вимог і подав її до захисту у визначений кафедрою термін; на захисті продемонстрував добрі знання з теми дослідження, відповів на запитання членів комісії.
Достатній, С 82-74 бали, добре (4)	Студент показав досить високі теоретичні знання тієї дисципліни, з якої виконана курсова роботи; оволодів первинними навиками дослідної роботи: збирати дані, аналізувати, осмислювати їх, формулювати висновки, але не завжди критично ставиться до використаних джерел та літератури; дає свої пропозиції і рекомендації з предмету дослідження, однак відчуває труднощі щодо їх обґрунтування; виконав роботу грамотно літературною українською мовою, але допустив нечисленні граматичні та стилістичні помилки; оформив роботу у відповідності до вимог і подав її до захисту у визначений кафедрою термін; на захисті продемонстрував добрі знання з теми дослідження, відповів на запитання членів комісії.
Середній, D 73-64 бали, задовільно (3)	Студент показав достатні теоретичні знання з тієї дисципліни, з якої виконується курсова робота: оволодів первинними навиками дослідної роботи: збирати дані, аналізувати, осмислювати їх, формулювати висновки, однак у роботі мають місце окремі фактичні помилки і неточності; допускає помилки в оформленні роботи та її науково-довідкового апарату; допускає граматичні та стилістичні помилки; на захисті продемонстрував задовільні знання з теми дослідження, але не зумів впевнено й чітко відповісти на додаткові запитання членів комісії.
Середній, E 63-60 балів,	Студент показав посередні знання з тієї дисципліни, з якої виконується курсова робота: в основному оволодів первинними навиками дослідної роботи: збирати дані, аналізувати, осмислювати

задовільно (3)	їх, формулювати висновки, однак допускає в роботі порушення принципів логічного і послідовного викладу матеріалу, мають місце окремі фактичні помилки і неточності; не може сформулювати пропозиції і рекомендації з теми дослідження або обґрунтувати їх; допускає помилки в оформленні роботи та її науково-довідкового апарату; допускає численні граматичні та стилістичні помилки: на захисті продемонстрував задовільні знання з теми дослідження, але не зумів впевнено й чітко відповісти на додаткові запитання членів комісії.
Початковий, FX 59-35 балів, незадовільно (2)	На захисті студент проявив повне незнання досліджуваної проблеми, не зумів задовільно відповісти на поставлені питання, що свідчить про несамотійне виконання курсової роботи.
Початковий, F 34-1 бал, незадовільно (1)	Студент не виконав курсову роботу.

Критерії оцінювання кваліфікаційних робіт

Оцінка кваліфікаційної роботи здійснюється за 100-бальною шкалою, яка складається з двох частин:

- 1) виконання роботи (до 70 балів);
- 2) захисту (до 30 балів).

Рівень, шкала, ECTS, оцінка	Теоретична підготовка, практичні вміння й навички
Високий, А 100-90 балів, відмінно (5)	Студент виконав роботу самостійно, на високому науково-теоретичному рівні, що відображає глибокі теоретичні знання і практичні навички випускника, його здатність до професійної діяльності; оволодів навичками науково-дослідної роботи у збиранні і систематизації даних, їх обробки, осмислення, систематично викладу, формулювання висновків; показав критичне ставлення до джерел і літератури, увів елементи наукової новизни, сформулював власні пропозиції і практичні рекомендації; грамотно оформив кваліфікаційну роботу, не допускаючи орфографічних, пунктуаційних та стилістичних помилок; продемонстрував глибокі знання теми дослідження, впевнено відповів на запитання членів комісії.
Вище достатнього, В 89-83 бали, добре (4)	Студент виконав роботу самостійно, на належному науково-теоретичному рівні, що відображає достатньо високі теоретичні знання і практичні навички випускника, його здатність до професійної діяльності; оволодів навичками науково-дослідної роботи у збиранні і систематизації даних, їх обробки, творчого осмислення, систематично викладу, формулювання висновків, однак допускає незначні порушення логічності й систематичності викладу; увів елементи наукової новизни, недостатньо мірою проаналізував літературу і джерела з досліджуваної теми, сформулював власні пропозиції і практичні рекомендації; з дотриманням вимог оформив кваліфікаційну роботу, але допустив при цьому кілька помилок чи неточностей; написав роботу грамотно; на захисті продемонстрував глибокі знання теми дослідження, відповів на запитання членів комісії.
Достатній, С	Студент виконав роботу самостійно, на належному науково-теоретичному рівні, що відображає достатні теоретичні знання і

<p>82-74 бали, добре (4)</p>	<p>практичні навички випускника, його здатність до професійної діяльності; оволодів навичками науково-дослідної роботи, але допускає незначні порушення логічності й систематичності викладу; недостатньою мірою проаналізував літературу і джерела з досліджуваної теми, сформулював власні пропозиції і практичні рекомендації; з дотриманням вимог оформив кваліфікаційну роботу, але допустив при цьому помилки чи неточності; загалом написав роботу грамотно, однак наявні поодинокі орфографічні, пунктуаційні та стилістичні помилки; на захисті продемонстрував належні знання теми дослідження, відповів на запитання членів комісії.</p>
<p>Середній, D 73-64 бали, задовільно (3)</p>	<p>Студент виконав роботу самостійно, на достатньому науково-теоретичному рівні, що відображає теоретичні знання і практичні навички випускника, його здатність до професійної діяльності; оволодів навичками науково-дослідної роботи але допускає порушення логічності й систематичності викладу, некритичного ставлення до аналізу літератури і джерел; допустив низку помилок при оформленні роботи та її науково-довідкового апарату; написав роботу українською літературною мовою, але допустив у ній значну кількість орфографічних, пунктуаційних та стилістичних помилок; на захисті продемонстрував неглибокі знання теми дослідження, не зумів відповісти на окремі запитання членів комісії.</p>
<p>Середній, E 63-60 балів, задовільно (3)</p>	<p>Студент виконав роботу самостійно, на низькому науково-теоретичному рівні, що відображає теоретичні знання і практичні навички випускника, його здатність до професійної діяльності; загалом оволодів навичками науково-дослідної роботи, але допускає порушення логічності й систематичності викладу; допустив значні помилки при оформленні роботи та її науково-довідкового апарату; написав роботу українською літературною мовою, але допустив у ній велику кількість орфографічних, пунктуаційних та стилістичних помилок; на захисті продемонстрував низькі знання теми дослідження, не зумів відповісти на всі запитання членів комісії.</p>
<p>Початковий, FX 59-35 балів, незадовільно (2)</p>	<p>Студент абсолютно не орієнтується в роботі, не може відповісти на жодне запитання членів комісії, або виявиться, що робота є плагіатом.</p>
<p>Початковий, F 34-1 бал, незадовільно (1)</p>	<p>Студент не написав кваліфікаційну роботу.</p>

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова література

1. Анікеєнко Ю. А. Функціонально-семантичні параметри експлікаторів розділових відношень зі значенням черговості та сумніву, непевності. *Наукові праці: науково-методичний журнал*. Вип. 260. Т. 272. *Філологія. Мовознавство*. Миколаїв: Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2016. С. 11–16.
2. Бевзенко С. П., Литвин Л. П., Семеренко Г. В. Сучасна українська мова. К.: Вища школа, 2005. 270 с.
3. Бурячок А. Крапка. Кома. Крапка з комою. Тире. Двокрапка. *Українська мова: Енциклопедія*. – К., 2000. С. 521.
4. Вихованець І. Р. Прийменникова система української мови. К.: Наукова думка, 1980. 288 с.
5. Вихованець І. Р., Городенська К. Г. Теоретична морфологія української мови. К.: Пульсари, 2004. 400 с.
6. Вихованець І. Р., Городенська К. Г., Русанівський В. М. Семантико-синтаксична структура речення. К.: Наукова думка, 1983. 219 с.
7. Вихованець І. Р. З українського синтаксису і граматичної термінології. *Ucrainica II. Současná ukrainistika. Problémy jazyka, literatury a kultury. Sborník článků*. 1. Část. Olomouc, 2006. S. 31-36.
8. Вінтонів М. О. Актуальне членування речення і тексту: формальні та функційні вияви. Донецьк: Донецький нац. ун-т, 2013. 327 с.
9. Глазова О. П. Українська пунктуація. Харків: Веста: Видавництво «Ранок», 2004. 252 с.
10. Городенська К. Г. Сполучники української літературної мови: Монографія. К., Інститут української мови: Видавничий дім Дмитра Бураго, 2010. 208 с.
11. Грипас Н. Я. Структура складного речення в сучасній українській літературній мові. Кам'янець-Подільський: Вид-во Кам'янець-Подільського державного педагогічного університету, 2001. 112 с.
12. Грищенко А. П., Мацько Л. І., Плющ М. Я. та ін. Сучасна українська літературна мова: Підручник. К.: Вища школа, 2002. 439 с.
13. Гуйванюк Н. В., Кобилянська М.Ф. Сучасна українська літературна мова. Синтаксис: Лабораторний практикум. К.: Вища школа, 1989. 254 с.
14. Гуйванюк Н. В., Кульбабська О. В. Складні ускладнені речення: Теоретично-практичний блок. Чернівці: Рута, 2003. 145 с.
15. Довідник з українського правопису. За ред. І. Вихованця. – Діал, 2006. – 118, [1] с.
16. Дорошенко С. І. Наукові простори: [вибр. праці]. Харків: Новое слово, 2009. 488 с.
17. Дудик П. С., Прокопчук Л. В. Синтаксис української мови. К.: ВЦ «Академія», 2010. 384 с.
18. Загнітко А. П. Сучасні лінгвістичні теорії. Донецьк: ДонНУ, 2006. 335 с.

19. Загнітко А. П. Теоретична граматика української мови. Синтаксис. Донецьк: ДонНУ, 2001. 662 с.
20. Загнітко А. П. Теорія сучасного синтаксису. Донецьк: ДонНУ, 2007. 294 с.
21. Загнітко А. П. Український синтаксис: теоретико-прикладний аспект. Донецьк, 2009. 137 с.
22. Загнітко А. П. Теоретична граматика сучасної української мови. Морфологія. Синтаксис. Донецьк: ТОВ «ВКФ «БАО», 2011. 992 с.
23. Караман С. О., Караман О. В., Плющ М. Я. та ін. Сучасна українська літературна мова. К.: Літера ЛДТ, 2011. 560 с.
24. Караман С. О., Караман О. В., Дика Н. М. Сучасна українська літературна мова. К.: КМПУ ім. Б. Д. Грінченка, 2009. 179 с.
25. Караман С. О., Караман О. В., Плющ М. Я. та ін. Принципи української пунктуації ін. К.: Літера, 2011. 560 с.
26. Каранська М. У. Синтаксис сучасної української мови. К.: Либідь, 1995. 312 с.
27. Ковальчук Н. Функціонально-комунікативний підхід до вивчення пунктуації. *Лінгвістичні студії*: збірник наукових праць. Донецьк: ДонНУ, 2009. Вип. 19. С. 319-324.
28. Мірченко М. В. Структура синтаксичних категорій. Луцьк: РВВ «Вежа» ВДУ ім. Лесі Українки, 2004. 393 с.
29. Мойсієнко А. К., Плющ М. Я. Сучасна українська літературна мова: Морфологія. Синтаксис. К.: Знання, 2010. 374 с.
30. Огієнко І. Нариси з історії української мови: система українського правопису: Популярно-науковий курс з історичним освітленням. – Варшава, 1927. VIII, 216 с.
31. Ожоган В. М. Синтаксис української мови. К.: Освіта України, 2010. 332 с.
32. Олійник О. Б., Шинкарук В. Д., Гребницький Г. М. Граматика української мови. К.: Кондор, 2007. 544 с.
33. Пещак М. М. Комунікативний синтаксис. К.: Довіра, 2000. 150 с.
34. Плющ М. Я. Сучасна українська літературна мова. К.: Вища школа, 2003. 287 с.
35. Савченко І. С. Способи реалізації функціонально-стилістичного принципу української пунктуації. *Українська мова і література в школі*. 2013. №6. С. 30-32.
36. Селіванова О. О. Лінгвістична енциклопедія. Полтава: Довкілля. К., 2010. 844 с.
37. Сучасна українська літературна мова / О. Д. Пономарів, В. В. Різун, Л. Ю. Шевченко та ін. К.: Либідь, 2001. 400 с.
38. Сучасна українська мова / А. К. Мойсієнка. К.: Знання, 2013. 238 с.
39. Тихоша В., Олексенко В., Гайдученко Г., Нагіна В. Сучасна українська літературна мова. Синтаксис. Київ: Українське видавництво, 2009. 287 с.
40. Українська мова. Енциклопедія. К.: Українська енциклопедія, 2007. 856 с.

41. Христіанінова Р. О. Складнопідрядні речення в сучасній українській літературній мові. К.: Інститут української мови: Видавничий дім Дмитра Бураго, 2012. 368 с.
42. Шинкарук В. Д. Категорії модусу і диктуму у структурі речення. Чернівці: Рута, 2002. 271 с.
43. Шкарбан Т. М. Структурні типи й стилістичні можливості складних конструкцій із п'ятикомпонентною однорідною супідрядністю. *Актуальні проблеми сучасної філології. Мовознавчі студії*. Рівне: [б. в.], 2005. Вип. 13. С. 67-70.
44. Шульжук К. Ф. Синтаксис української мови. К.: ВЦ «Академія», 2010. 408 с.
45. Яцимірська М. Т. Сучасна українська мова: Пунктуація. Львів: ЛНУ, 2002. 286 с.

Допоміжна література

1. Вихованець І. Р. Морфологічні категорії? Словотвірні? Чи граматичні міжрівневі? *Актуальні проблеми українського словотвору*. Івано-Франківськ: Плай, 2002. С. 13-18.
2. Глушкова Г. Складносурядні речення фразеологізованої структури. *Лінгвістичні студії*. Вип. 6. Донецьк: ДонДУ, 2000. С.11-17.
3. Городенська К. Граматичні норми української літературної мови і сучасна практика професійної спільноти. *Дивослово*. 2017. № 04 (721). С. 40-45.
4. Городенська К. Граматичні питання. *Дивослово*. 2013. № 10 (679). С. 52.
5. Городенська К. Г. Синтаксичні засади категорійного словотвору. *Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія: Філологія*. Вінниця. 2000. Вип. 2. С. 6-9.
6. Городенська К. Г. Сполучникова спеціалізована й транспозиційна реалізація семантико-синтаксичних відношень у складнопідрядних реченнях. *Науковий вісник Чернівецького університету. Слов'янська філологія*. Чернівці: Рута, 2007. Вип. 321-322. С. 73-77.
7. Городенська К. Г. Функціонально-категорійна граматики української мови. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Лінгвістика»*. Херсон: Вид-во ХДУ, 2005. Вип. II. С. 92-97.
8. Грицина В. Прийменники в офіційно-діловому та науковому мовленні. *Дивослово*. 2014. № 06 (687). С. 37-39.
9. Дорошенко С. Два уточнення до класифікації безсполучникових складних речень. *Мовознавство*. 2014. № 1. С.71-76.
10. Дякова Т. Семантичні типи протиставних відношень у складних реченнях зі сполучниками але, проте, однак (на матеріалі текстів науково-технічних періодичних видань). *Лінгвістичні студії*. Вип. 11. Донецьк: ДонНУ, 2003. Ч. 1. С. 129-135.
11. Завальнюк І. Нові семантико-стилістичні вияви складнопідрядних речень в українських газетних текстах початку ХХІ ст. *Мовознавство*. 2009. № 6. С.42-50.
12. Мірченко М. Категорія сурядності. *Українська мова*. 2002. № 4. С.80-

90.

13. Теклюк В. Вивчення складних речень з різними типами зв'язку. *Дивослово*. №12. 2004. С.25-27.
14. Шипнівська О. Визначення синтаксично неоднозначних конструкцій в україномовному тексті. *Мовознавство*. 2013. № 4. С. 67-76.
15. Шульжук К. Ф. Аспекти дослідження складного речення. *Сучасна філологія. Проблеми, пошуки, знахідки*. Рівне, 2005. Вип. 3. С. 40-44.

Інтернет-ресурси

1. Безпояско О. К. та ін. Граматика української мови. Морфологія URL: <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/UKR0001030>.
2. Безпояско О. К., Городенська К. Г., Русанівський В.М. Граматика української мови. Морфологія. URL: <http://freelib.in.ua/load/78-1-0-5345>.
3. Вихованець І., Городенська К. Теоретична морфологія української мови URL: http://ukrknyga.at.ua/load/vikhovanec_i_gorodenska_k_teoretichna_morfologija_ukrajinskoji_movi/4-1-0-1777.
4. Загнітко А. П. Теоретична граматики сучасної української мови. Морфологія. Синтаксис. Донецьк, 1996. URL: http://litmisto.org.ua/?page_id=15.
5. Загнітко А. П. Теорія сучасного синтаксису: Монографія. Вид. 2-ге, виправл. і доп. Донецьк: Дон НУ. 2007. 294 с. URL: http://www.ukrajinistika.edu.rs/preuzimanje/zagnitko_a_teorija_suchasnog_o_sintaksisu.pdf
6. Загнітко А. Український синтаксис: теоретико-прикладний аспект. Донецьк, 2009. 137 с. URL: http://www.ukrajinistika.edu.rs/preuzimanje/UKR_sintaksis.pdf
7. Мойсієнко А. К. Сучасна українська літературна мова: Морфологія. Синтаксис. К.: Знання, 2011 URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?Z21ID=&I21DBN=REF&P21DBN=REF&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=fullwebr&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=A=&S21COLORTERMS=1&S21STR=%D0%9C%D0%BE%D0%B9%D1%81%D1%96%D1%94%D0%BD
8. Розділові знаки (підкатегорії пунктуації) // <http://uk.wikipedia.org/wiki>
9. Шульжук К.Ф. Синтаксис української мови. К.: Academia, 2004. 356 с. URL: <http://dSPACE.nua.kharkov.ua/jspui/bitstream/123456789/939/1/SUM.pdf>

Зміни та доповнення до робочої програми

_____ н.р.

Протокол № ___ від «___» _____ р. Протокол № ___ від «___» _____ р.

Завідувач кафедри _____ Голова НМР факультету _____

_____ н.р.

Протокол № ___ від «___» _____ р. Протокол № ___ від «___» _____ р.

Завідувач кафедри _____ Голова НМР факультету _____